

Al-Hilal Skolens DSA-plan

I denne skrivelse kan du få et indblik i hvordan DSA-undervisningen organiseres på Al-Hilal Skolen.

Kort om skolen:

Al-Hilal Skolen er en friskole, med ét spor af klasser fra 0.-9.klasse beliggende i Københavns Nordvest-kvarter. Vi har elever med rødder fra mange forskellige lande og kulturer. Størstedelen af skolens elever er to- eller flersprogede og derfor spiller DSA en stor rolle på skolen. Al-Hilal skolen anser flersprogethed som en ressource. Derfor mener vi at det er vigtigt at inddrage elevernes sproglige baggrund som et understøttende redskab til at udvikle DSA på skolen. DSA er derfor en inkorporeret del af undervisningen generelt og der er et stort fokus på at afvikle den supplerende DSA-undervisning på den bedst mulige måde for at fremme elevernes faglige kompetencer og dermed leve op til slutmålene i alle fag herunder DSA.

Ansvarlige:

På Al-Hilal skolen har vi et team som har hovedansvaret for at den supplerende DSA-undervisning bliver eksekveret på den mest hensigtsmæssige måde i samråd med skolelederen. Teamet har til opgave at samarbejde med faglærerne og DSA-lærerne om hvordan den supplerende DSA-undervisning bliver afviklet på bedste vis. I Teamet er der en hovedansvarlig for at den supplerende DSA-undervisning bliver gennemført i form af lærere og timetal. Derudover har vi en der er ansvarlig for at samle op på elevernes handleplaner, evalueringer mm. og en der er ansvarlig for afviklingen af sprogprøverne, evaluering af disse samt vejlede både faglærere og DSA-lærere med at finde materialer og udarbejde undervisningsplaner.

Organisering af DSA-undervisningen (herunder den supplerende DSA-undervisning):

Alle faglærere er opmærksomme på at størstedelen af skolens elever er to- eller flersprogede. Derfor er DSA-undervisningen inkorporeret i alle fag og alle lærere har gennem sine årsplaner klargjort hvilke overvejelser de har gjort sig omkring hvordan de vil inkorporere DSA i deres almene undervisning. Derudover er der et særligt fokus på de "nye" fag som eleverne bliver undervist i i løbet af deres skolegang fx naturfagene, historie og samfundsfag. Faglærerne er ekstra opmærksomme på elevernes forudsætninger når de introduceres til disse fag.

Hvad angår den supplerende DSA-undervisning, så har vi valgt at prioritere timerne til hovedfagene dansk og matematik som anses for at være basisfagene i grundskolen. Der gives 18 timer til afviklingen af den supplerende DSA-undervisning og eleverne deles op i grupper af 3-4 elever pr. gruppe.

Sprogprøverne:

Sprogprøverne er obligatoriske i 0. klasse. Faglærerne i 1. - 9. klasse foretager en sprogprøve på de elever de vurderer kan have brug for supplerende DSA-undervisning. Dette sker efter faglærerens vurdering af de enkelte elevers forudsætninger og faglighed. Faglærerne tester eleverne 2 gange årligt i forskellige fagområder og disse tests kan også bruges som et supplement til faglærerens vurdering af de enkelte elevers behov for supplerende DSA-undervisning. Efter samtale med forældrene foretages sprogprøven og ud fra denne vurderes det om eleven skal tilbydes supplerende DSA-undervisning. Elever der modtager supplerende DSA-undervisning skal

sprogtestes på det tredje år de har modtaget supplerende DSA-undervisning. Derudover kan en elev også blive sprogtestet igen hvis skolelederen vurderer at denne elev ikke længere har behov for at modtage supplerende DSA-undervisning.

Udarbejdelse af handleplaner for elever der modtager supplerende DSA-undervisning:

Når det vurderes at en elev skal modtage supplerende DSA-undervisning udarbejdes der en handleplan for denne elev. Denne handleplan udarbejdes af elevens faglærer i samarbejde med DSA-læreren. Derudover sørger faglæreren og DSA-læreren for at udarbejde en samarbejdsplan for hvordan de vil organisere den supplerende DSA-undervisning og dermed aftaler de hvor og hvornår der skal samles op og evalueres. Denne handleplan og samarbejdsplan bliver løbende evalueret til teammøderne, da DSA er et fast punkt på dagsordene til alle teammøder. Afhængigt af evalueringen, vurderes det om der skal foretages ændringer i planerne eller ej.

Forældresamarbejdet er vigtigt på Al-Hilal Skolen også når det gælder DSA. Hvert skoleår afholdes der infomøder hvor forældrene får et indblik i skoleårets mål og arbejde. Til infomøderne bliver forældrene orienteret om hvordan lærerne inkorporerer DSA i deres undervisning. Hvad angår den supplerende DSA-undervisning så afholdes der møde med de forældre hvis børn er blevet sprogtestet og vurderet til at skulle modtage supplerende DSA-undervisning. Til dette møde bliver forældrene orienteret om hvordan den supplerende DSA-undervisning kommer til at foregå og forældrene kan følge med i deres børns handleplaner og evalueringsplaner.

0. klasse

I 0. klasse er DSA-undervisningen i fagene også højt prioriteret. Arbejdet med DSA spiller en stor rolle i elevernes hverdag på skolen og børnehaveklasselærerne har stort fokus på visualisering og gøre brug af elevernes forhåndsviden, baggrunde samt modersmål.

Sprogprøverne er obligatoriske at foretage på alle elever i 0. klasse. Elever, der dumper sprogprøverne får som udgangspunkt ikke lov til at rykke op i 1. klasse. Ud fra sprogprøvernes resultater foretages en vurdering af hvilke elever der skal tilbydes supplerende DSA-undervisning. Børnehaveklasselærerne udarbejder en handleplan, evalueringsplan for hver elev samt en beskrivelse af hvordan den supplerende DSA-undervisning kommer til at foregå i praksis i 0. klasse.

Overleveringer:

Når eleverne rykker fra klassetrin til klassetrin afholdes et overleveringsmøde hvor lærerne fortæller om hvilke elever der modtager supplerende DSA-undervisning samt en gennemgang af handleplanerne, evalueringsplanerne samt samarbejdsplanerne for at sikre at eleverne får den mest kvalificerede supplerende DSA-undervisning som muligt. De nye faglærere og DSA-lærere overtager dermed ansvaret og sørger for at eleverne følger de mål, der er blevet sat for dem.

Dansk som andetsprog-supplerende

Hvem har krav på DSA-supplerende?

Eleverne fra 0.-9 klasse kan modtage DSA supplerende. Dansk læreren vurderer, om en elev har behov for at modtage DSA-undervisning. Vurderingen skal bl.a. ske på baggrund af den obligatoriske læsetest og dansk lærerens faglige vurdering. 1.-8. klasse har to gange årligt obligatoriske prøver i dansk. 9. klasse har øveprøver. (se skemaet nedenunder).

Klasse	Hvilke	September	Oktober	Maj
1.	Bogstavlydprøve 2 Ordlæseprøve 1		X X	X X
2.	Ordlæseprøve 2 Sætningslæseprøve 1	X X		X X
3.	Sætningslæseprøve 2 ST2 ST3	X X		X X
4.	Sætningslæseprøve 2 ST3 ST4	X X		X X
5.	ST5 Sætningslæseprøve 2	X X		X X
6.	ST6 LIX-talslæsning (Frontread) Clio læse- og retskrivningsprøve Gyldendals webprøver	X X X X		X X X X
7.	ST 7 Clio læse- og retskrivningsprøve Gyldendals webprøver	X X X		X X X
8.	ST8 Clio læse- og retskrivningsprøve Gyldendals webprøver	X X X		X X X
9.	Tidligere FSA-prøver (øveprøver)			

Forældreinvolvering

Forældrene skal indkaldes til et møde, hvor de bliver oplyst, om at deres barn har et DSA-behov (supplerende). Her får de også at vide, hvordan undervisningen skal foregå. Desuden skal de støttes i, hvordan de hjemme kan hjælpe deres barn med at udvide ordforrådet. Forældrene kan få inspiration fra denne folder, til hvordan de kan støtte deres barns sproglige udvikling.

<https://emu.dk/grundskole/dansk-som-andetsprog/skrivning/forslag-til-sprogudviklende-aktiviteter-skrivning>.

Hvor skal DSA-undervisningen foregå?

Faglæreren vurderer, hvor undervisningen skal foregå. Undervisningen skal foregå primært uden for klassen på et lille hold. Der kan dog være undervisningssituationer, hvor det er mere hensigtsmæssigt, at eleven bliver i klassen.

Hvordan skal DSA-undervisningen tilrettelægges?

DSA-undervisningen skal tilrettelægges i tæt samarbejde mellem faglæreren og DSA-læreren. Faglæreren skal vurdere, hvilke vanskeligheder den enkelte elev har og skal på den baggrund opstille 2-4 fagmål.

Evaluering

Til at følge den enkelte elevs sproglige udvikling og udbytte af undervisningen anvendes bl.a. målene i vurderingsskemaerne fra sprogprøverne, som er baseret på Fælles Mål, desuden kan materialet *Hele vejen rundt, trin 3*, som anbefales af UVM anvendes i udskoling. I opfølgingsmaterialet *Hele vejen rundt* skal dansklæreren opstille 2-4 mål, som evalueres og udfyldes løbende mindst en gang om måneden. Efter evalueringen skal der vurderes, hvorvidt eleven skal have nogle nye delmål. Hver elev skal have sin egen mappe, som skal indeholde en oversigt over evaluering og mål. Sprogprøverne ligger i to røde DSA-mapper i læsecentret. Man kan frit kopiere fra mastermapperne, dog skal man huske at lægge dem tilbage og i samme orden. **Efter hvert team-møde** om onsdagen skal dansklæreren, matematiklæreren og DSA-læreren fast evaluere på den periode, der gået. Hvorvidt har eleven opnået delmålene? Skal der opstilles nye delmål? Hvad har fungeret/ikke fungeret? DSA-mapperne skal være tilgængelige. Evt. ny dokumentation tilføjes mapperne. Til dette kan skemaet på næste side anvendes.

Dato: _____ Klasse: _____ Faglærere: _____ DSA-lærer: _____

Elevers navn	
Hvorfor DSA? På hvilken baggrund bliver eleven indstillet? Skriv kort om elevens vanskeligheder.	
Er der testresultater? 2.-4. klasse i september og 1. klasse i oktober	
Læringsmål 1	
Læringsmål 2	
Læringsmål 3	
Læringsmål 4	

Supplerende DSA-undervisning- huskeliste

Hvem: Hvilke elever bliver indstillet?

Hvorfor: på hvilken baggrund? Vedlæg evt. testresultater. Er det som fortsættelse af DSA-undervisningen fra sidste skoleår?

OBS-punkter: andre ting vi skal være særlige opmærksomme på?

Forældreinvolvering; indkaldelse til møde.

Husk en mappe til hver enkelt elev, som tages frem til hvert DSA-møde

Husk at opstille 2-4 mål som skal evalueres løbende.

Er fagmålene opfyldt, skal der nye mål til?

Husk at skrive ned, hvad der bliver aftalt.

Både tidligere og nye mål skal være i mappen, så man kan følge udviklingen.

Hvornår kan en elev ophøre med DSA-undervisningen?

1. Hvis skolelederen eller/og faglæreren i samarbejde med DSA-læreren vurderer, at eleven er klar til at modtage den almindelige danskundervisning, skal eleven sprogvurderes. Eleven skal gennemføre spromprøven fra UVM- [Prøvebanken \(xn--prvebanken-1cb.dk\)](http://xn--prvebanken-1cb.dk). Hvis eleven består prøven, som består af tale, læse, skrive og lytte, skal eleven ikke længere modtage DSA-undervisning og udsluses. Eleven har ret til at sprogvurderes fire gange. (se skemaet nederst hvornår de fire sprogvurderinger skal afholdes)
2. Hvis eleven har modtaget DSA supplerende i tre år, skal eleven sprogvurderes senest inden fjerde skoleår.

Hvornår skal en elev gå klassen om?

En elev der er blevet sprogvurderet og har dumpet fire gange skal gå klassen om. Eleven skal fortsætte med at modtage DSA-undervisning supplerende. Eleven kan dog kun dumpe en gang i løbet af sin skoletid.

Obligatoriske sprogprøver i 1.-9. klasse

	1.sprogprøve medio september	2.sprogprøve januar	3.sprogprøve april	4. og sidste sprogprøve juni.
Hvilke klassetrin?	Alle elever fra 1. 9. klasse kan sprogvurderes. (se afsnittet <i>Hvornår skal en elev sprogvurderes?</i> Sprogprøven foretages af dansklæreren.	Alle børn der ikke blev vurderet sprog-parat ved 1.sprogprøve. Sprogprøven foretages af dansklæreren.	Alle børn der ikke blev vurderet sprog-parat ved 2.sprogprøve. Sprogprøven foretages af dansklæreren.	Alle børn der ikke blev vurderet sprog-parat ved 3.sprogprøve. Sprogprøven foretages af dansklæreren.
Udfald	Eleven sproglige kompetencer vurderes af læreren med støtte i vurderingsskemaet. Her foretager læreren en samlet vurdering af elevens præstation. Hvis eleven vurderes sprogpået, er målet nået. Vurderes eleven ikke-sprogparat skal eleven sprogprøves igen til januar. Den supplerende DSA-undervisning fortsætter.	Hvis eleven vurderes sprogpået, er målet nået. Vurderes eleven ikke-sprogparat skal eleven sprogprøves igen til april. Den supplerende DSA-undervisning fortsætter.	Hvis eleven vurderes sprogpået, er målet nået. Vurderes eleven ikke-sprogparat skal eleven sprogprøves igen til juni. Den supplerende DSA-undervisning fortsætter.	Hvis eleven vurderes sprogpået, er målet nået. Vurderes eleven ikke-sprogparat efter 4. og sidste forsøg skal eleven tage klassen om. (Dette kan højst ske en gang i løbet af 0.-9. klasse).
Hvem foretager hvad?	Skolelederen planlægger sprogprøvens	Dansklærerne foretager sprogvurderingen.	Forældrene orienteres skriftligt om resultatet af	DSA-læreren samarbejder med dansklæreren og

	afvikling, sådan så det bliver muligt for eleven at benytte sine fire forsøg før næstkommende skoleår.	Eleven testes individuel.	sprogprøveforsøget og konsekvenserne heraf. Desuden skal forældrene modtage et tilbud om et personligt møde, hvis deres barn er vurderet ikke-sprogparat.	matematiklæreren sprogstimulere de ikke-sprogparate elever til den næstfølgende sprogprøve.
Hvornår skal en elev sprogvurderes?	1. Hvis skolelederen vurderer at en elev ikke længere har behov for undervisning i DSA supplerende.	2. Hvis eleven har modtaget DSA supplerende i tre år. Eleven skal sprogvurderes senest inden udgangen af det fjerde skoleår.		
Materialer	Findes på materialeplatformen klar til print. Prøvebanken (xn--prøvebanken-1cb.dk) .	Prøven består af: -tale; et billede -læsning; en læsetekst -lytning; en afspillet tekst -skrivning; en given tekst Disse dele svarer til kompetenceområderne i Fælles Mål for DSA-supplerende.	Prøven er trindelt i følgende klassetrin: 1.-2-. klassetrin 3.-5. 6.-7. klassetrin 8.-9. klassetrin Disse trindeling er svarende til inddelingen af Fælles Mål for DSA-supplerende.	
Varighed	En sprogprøve varer 45 minutter at gennemføre.	Eleven har op til fire forsøg til at blive vurderet sprogparat.		